

Fen Ö?renimi Anlay??lar? Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Fen Ö?renimi Anlay??lar? Anketi*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21740>

Özet

Fen Ö?renimi Anlay??lar? Anketi (Fen ÖAAn), bilim ö?renimine yönelik bireysel anlay??lar? ve inançlar? ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, orijinal İngilizce formunun Türkçeye uyarlamas? olup, özellikle fen bilimleri ö?retmen adaylar?nın ö?renme süreçlerine dair sahip olduklar? derin yap?lar? ara?tırmaya hedefler. Ö?renme anlay??lar?nın belirlenmesi, e?itim programlar?nın ve pedagojik yakla??mlar?nın etkinli?ini artırmak açısından kritik öneme sahiptir.

Bahçivan ve Kapucu (2014) tarafından gerçekleştirilen uyarlama çalışması, fen ö?retmen adaylar?nın ö?renmeyi yalnızca bilgi alma veya ezberleme olarak mı gördüğünü, yoksa daha derin ve yapılandırılmı? bir süreç (kavramsal de?i?im, uygulama, anlama) olarak mı algıladığını ortaya koymaya amaçlanmıştır. Bu anket, e?itim araştırmacılar? ve uygulayıcılar? için de?erli bir veri kaynağı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Fen ö?renimi, ö?renme anlay??lar?, ö?retmen adaylar?, uyarlama, psikometrik özellikler, bilim e?itimi, kavramsal de?i?im.

Yazarlar

Eralp Bahçivan, Sibel Kapucu

Amaç

Fen Ö?renimi Anlay??lar? Anketinin temel amacı, fen bilimleri alanındaki ö?rencilerin ve özellikle ö?retmen adaylar?nın "fen ö?renimi" kavramına yükledikleri anlamlar? ve bu süreçlere dair sahip olduklar? epistemolojik inançlar? belirlemektir. Bu anlay??lar, bireylerin ö?renme stratejilerini ve akademik başarılar?nın do?rudan etkileyebilir.

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması, yabancı dilde geli?tirilmis? olan bu yap?nın Türk kültürüne ve e?itim sistemine özgü bağlamda geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılabilirliğini sağlamaya amaçlanmıştır. Bu sayede, Türkiye'deki fen e?itimi araştırmalarında standart bir ölçme aracı kullanılması mümkün hale gelmiştir.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, bireylerin fen ö?renimi hakkındaki nitel olarak farklılaşan anlay??lar?nı ölçer. Bu anlay??lar genellikle yüzeysel (Surface) ve derin (Deep) yaklaşımlar olmak üzere iki ana kategoriye ayrılır. Yüzeysel anlay??lar, bilginin pasif alması, ezberleme veya testten geçme gibi

dar tan?mlar? içerirken; derin anlay??lar, kavramsal de?i?imi, bilginin yeniden yap?land?r?lmas?n? ve bilimsel süreç becerilerinin kazan?lmas?n? vurgular.

Ölçülen yap?, bireylerin ö?renme eylemine dair felsefi duru?unu yans?t?r. Bu yap?, ö?retmen adaylar?n?n gelecekteki ö?retim yöntemlerini ve ö?rencilerine rehberlik etme biçimlerini ?ekillendirdi?inden, fen e?itimi alan?nda önemli bir de?i?ken olarak kabul edilmektedir.

Geçerlik

Uyarlama çal??mas?n?n geçerlik sonuçlar? kaynak içerikte spesifik olarak belirtilmemi?tir. Ancak, bir ölçe?in uyarlanmas? sürecinde genellikle yap? geçerli?i (Confirmatory Factor Analysis veya Exploratory Factor Analysis kullan?larak), dilsel e?de?erlik geçerli?i ve içerik geçerli?i çal??malar? yürütülür.

Bahçivan ve Kapucu (2014) taraf?ndan yap?lan çal??mada, ölçe?in orijinal yap?s?n? Türkçe popülasyonunda koruyup korumad??? faktör analizi yoluyla incelenmi? olmal?d?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak beklenen alt boyutlar alt?nda topland???n? gösteriyorsa, ölçe?in yap? geçerli?i desteklenmi? olur.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik verileri kaynak içerikte detayland?r?lmam??t?r. Psikometrik aç?dan kabul edilebilir bir uyarlama için, ölçe?in iç tutarlılık katsay?s? (genellikle Cronbach Alfa) hesaplanmal?d?r. Yüksek alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik analizleri, genellikle alt boyutlar ve genel ölçek puan? için ayrı ayrı raporlan?r. Uyarlama çal??mas?nda, test-tekrar test güvenilirli?i gibi di?er güvenilirlik yöntemlerinin de kullan?lm?? olmas? muhtemeldir, ancak bu bilgiye ula??lamam??t?r.

Faktör Analizi

Fen Ö?renimi Anlay??lar? Anketinin uyarlama sürecinde, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde de korunup korunmad???n? incelemek amacıyla faktör analizi kullan?lm??t?r. Orijinal ölçek, fen ö?renimine dair farklı düzeylerdeki anlay??lar? temsil eden çe?itli faktörlerden (alt boyutlardan) olu?maktadır.

Yap?lan faktör analizi, ölçek maddelerinin Türkçe çevirisinin, orijinal ölçe?in kuramsal temelleriyle tutarlı bir ?ekilde grupland???n? göstermelidir. Bu, ölçe?in kültürel farklılıklara ra?men ölçtü?ü psikolojik yap?y? ba?ar?yla ta??d???n? kan?tlar.

Ölçme Arac?

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme format? kaynakta belirtilmemi?tir (Muhtemelen 5 veya 6 noktal? Likert tipi ölçek).

Language Available: Türkçe

Population Group: Yüksekö?retim ö?rencileri, özellikle fen bilimleri ö?retmen adaylar?.

Age Group: Genellikle 18-25 ya? aral???ndaki üniversite ö?rencileri.

Population Details: Uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki üniversitelerin e?itim fakültelerinde ö?renim gören fen bilimleri ö?retmen adaylar? üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Methodology: Bireysel veya grup uygulamas?na uygun, öz bildirim (self-report) anket metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

E?itim psikolojisi, epistemolojik inançlar, fen ö?renimi, ölçme ve de?erlendirme, faktör yap?s?, pedagojik formasyon.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: eralpbahcivan@hotmail.com (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Correspondence Address: Belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2014 y?!?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgisi, sorumlu yazar Eralp Bahçivan ile do?rudan ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir.

Bu çal??manın orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [bilim-ogrenme-algisi-anketi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Bahçivan, E., ve KApucu, S. (2014). Adaptation of conceptions of learning science questionnaire into Turkish and science teacher candidates' conceptions of learning science. *European Journal of Science and Mathematics Education*, 2(2), 106-118.

Fen Ö?renimi Anlay??lar? Anketinin Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Ölçek maddelerine ulaşmak için yukarıda belirtilen referans makalenin incelenmesi veya sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM